Р Е Ш Е Н И Е
№ 43436

гр. София, 05.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,** в публично заседание на 16.10.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова
ЧЛЕНОВЕ: Калинка Илиева
Теодора Георгиева

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **9238** по описа за **2026** година докладвано от съдия Весела Цанкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от АПК, вр. чл. 72, ал. 4 ЗМВР.

Образувано е по касационна жалба на И. С. Б., [ЕГН], с адрес [населено място] 1574, [улица], ет. 9, срещу Решение № 2187/17.06.2026 г. постановено от 107-ти състав, НО на СРС по НАХД № 16906 по описа за 2025 г. на СРС, с което е потвърдена Заповед за задържане рег. № 229зз-749 от 07.11.2025 г., издадена от П. К. А. - полицай при 05 РУ-СДВР, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 2 от ЗМВР е постановена принудителна административна мярка – задържане за срок от 24 часа на И. С. Б..

В жалбата се излагат доводи, че обжалваното решение на СРС е неправилно и незаконосъобразно поради нарушение на материалния закон, необосновано и постановено при съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Счита, че съдът от първата инстанция не е обсъдил изложените твърдения за липса на каквито и да е било фактически основания за издаването на оспорената заповед за задържане. Излага доводи, че в процесния случай не са установени никакви конкретни действия по пречене на полицейския орган, както и конкретни задължения на полицейски орган, които е следвало да бъдат извършени. Искането до съда е за отмяна на обжалваното решение и да постанови друго, с което да отмени изцяло оспорената заповед.

В проведеното по делото съдебно заседание, касаторът, редовно уведомен, се явява лично, като моли да бъде отменено обжалваното решение на СРС.

Ответникът, полицейски орган при 05 РУ към СДВР, чрез пълномощника му гл. юрк. В.-Г.

в писмена молба, моли да бъде оставена без уважение касационната жалба, съответно да бъде потвърдено първостепенното решение на СРС. Претендира присъждане на юрисконсултското възнаграждение. Прави възражение за прекомерност.

СГП, редовно уведомена, представлява се от прокурор Р., който изразява становище за неоснователност на касационната жалба, съответно счита решението на СРС за правилно.

Административен съд - София-град, X касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба се явява допустима, като подадена в срок и от надлежна страна. Разгледана по същество жалбата е основателна.

След като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 от АПК, X касационен състав на Административен съд София – град намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че решението е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

В атакуваното решение СРС е установил фактическата обстановка във връзка с извършеното нарушение въз основа и след анализ на събраните по делото доказателства, като е приел за установено, че на 07.11.2025 г. в 01.20 часа е издадена атакуваната заповед за задържане на лице, изведена с рег.№229зз-749/07.11.25г., по силата на която И. С. Б. на основание чл. 72, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, тъй като след надлежно предупреждение съзнателно пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба в [населено място], [улица], [жилищен адрес] поради което същия е задържан за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 05 РУ-СДВР. По отношение на задържаното лице е извършен личен обиск, отразено в протокол за личен обиск на лице. И. С. Б. е попълнил декларация за правата на задържано лице, като видно от заповедта за задържане същия е освободен на 07.11.25 г. в 11.40 часа.

За да потвърди обжалваната заповед за задържане, първоинстанционният съд е приел, че в нея достатъчно подробно и ясно е посочено, че задържането е за деяние, свързано с това, че лицето след надлежно предупреждение съзнателно пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба, като е отразено и мястото на извършване на деянието. Според съдът са посочени специфичните обстоятелства и данни за конкретно деяние. Посочено е, че са описани факти и обстоятелства за наличието на конкретни и обективни данни, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което е постановено задържането, е извършило деяние, изразяващо се съзнателно пречене на полицейски орган да изпълни задължението си по служба в [населено място], [улица], [жилищен адрес] след надлежно предупреждение. Приел е, че заповедта отговаря на нормативно установеното съдържание и не се нарушава правото на защита на задържаното лице да разбере фактическите и правни основания за задържането, както и разполага с възможността да изгради защита срещу определените факти, които се твърдят и са изложени в заповедта. Заключил е, че задържането е било необходимо и съразмерно на преследваната цел – извършване на процесуално-следствени действия, съществувало е разумно и обосновано подозрение за извършване на конкретно деяние, като същия е задържан, за да се проведат съответните процесуално-следствени действия.

Решението е валидно и допустимо, но материално незаконосъобразно.

Упражняването на правомощието по чл. 72 от ЗМВР е в условията на оперативна самостоятелност и при предоставена на полицейския орган възможност да прецени, дали при

наличие на нормативно установените фактически предпоставки, да наложи или не принудителната административна мярка. Следователно извършваната от съда проверка при оспорване на заповед, издадена на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР, обхваща преценката дали административният орган е разполагал с дискреционна власт и спазил ли е изискванията за законосъобразност на административния акт, очертани в нормата на чл. 146 от АПК.
Обжалваният пред СРС административен акт е издаден от компетентен орган - полицейски орган по смисъла на чл. 57, ал. 1 от ЗМВР и в кръга на предоставените му от закона правомощия.

Разпоредбата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР установява хипотезите на задържане на лица от органите на МВР. Тези хипотези са изброени в седемте точки на ал. 1 на чл. 72 ЗМВР. Задържането за срок от 24 часа по чл. 72 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка и като всяка ПАМ налага неблагоприятни последици на адресата с цел постигане на правно определен резултат. Мярката по чл. 72 от ЗМВР, в зависимост от конкретния случай, би могла да има превантивен или преустановителен характер. В случая приложената ПАМ освен фактически необоснована от гледна точка наличието на материалноправното основание по чл. 72, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, се явява и несъответна на целта на закона.

Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗМВР, задължителните реквизити на заповедта за задържане, са името, длъжността и месторабота на служителя, издал заповедта; основанията за задържането; данни, индивидуализиращи задържаното лице; датата и часът на задържането; ограничаването на правата на лицето по чл. 73 от ЗМВР и правата на задържаното лице. В случая СРС правилно е преценил, че оспорената заповед е постановена в нарушение на нормативно регламентираните изисквания за нейното съдържание, тъй като не са посочени конкретни данни (чл. 74, ал. 2, т. 2 от ЗМВР), обосноваващи прилагането на принудителната административна мярка. Действително в заповедта е посочено правното основание за постановяване на задържането – чл. 72, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, но от фактическа страна обжалваният акт не е обоснован с наличие на данни, че пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба. За обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, следва в заповедта за задържане да са описани конкретни фактически обстоятелства, сочещи, че жалбоподателя съзнателно пречи на полицейски орган да изпълни задължението си по служба.
Дори и в случаите, когато действа в условията на оперативна самостоятелност, полицейският орган е длъжен да обективира в заповедта конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане на лицето. Неизлагането на мотиви съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и е основание за отмяна на акта по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК, арг. от т. 2 от Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по тълк . дело № 4/2002 г.
Касационната инстанция счита, че е нарушен е и един от основните принципи на административния процес, а именно принципа за съразмерност по чл. 6 от АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от АПК административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която акта се издава. В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК, прилагането на принудителна административна мярка по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането законовата цел. От доказателствата по делото е очевидно, че не е спазено изискването осъществяването на преследваната от закона цел с прилагането на ПАМ да не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
На следващо място, в съответствие с чл. 5, § 1, изр. 1 от Конвенцията за защита правата на човека

и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31.07.1992 г. (ДВ бр. 66/1992 г., в сила за РБ от 07.09.1992 г.) всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по чл. 5, § 1, изр. 2, б. „а“ - б. „г“ ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в Конвенцията. Чрез изискването за законосъобразност на задържането, Конвенцията препраща по същество към националното право, като в този смисъл е посочено и Решение № 9763/2018 г. на 5-то отделение на ВАС. В случая, задържането на Б. се явява незаконосъобразно, поради начина, по който е било осъществено. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон, както от процесуална, така и от материално правна страна. За целта чл. 5, § 2 -§ 5 от ЕКПЧ гарантира сбор от материалноправна страна, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаването от свобода. Т. е правото по чл. 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко едно лишаване от свобода на всеки един етап.

Същата тази правна закрила и формираната трайна юриспруденция на ЕСПЧ по член 5 КЗПЧОС изключва категорично възможността едно лице да бъде лишено от свобода, независимо под каква форма и за какъв срок, на неизвестни за него основания. Фактите, които пораждат подозрение в извършването на престъпление и обосновават първоначалното задържане на лицето не трябва да са от същото ниво както тези, необходими за осъждането му или дори за повдигането на обвинение, но във всички случаи трябва да бъдат конкретизирани в степен и да бъдат съобщени, така че арестуваното лице да добие незабавно известна представа в какво е заподозряно /решение на ЕСПЧ от 11.07.2000 г. по дело Dikme v T., жалба №20869/92 - § 56/. Обратното, недопустимо е по всеки един минимален национален и международен стандарт фактите, обосноваващи подозрението в престъпление, изобщо да не са посочени в акта за задържане и да не са съобщени на задържаното лице незабавно при лишаването му от свобода.

Всяко предвидено изключение по чл. 5, параграф 1 ЕКПЧ следва да отговаря на целта „да е пропорционално и обществено оправдано в едно демократично общество“. Целта на задържането в конкретния случай е да се осигури изпълнението на полицейско правомощие – да се преустановени поведението на лицето, което съзнателно пречи на полицейския орган да изпълни задълженията си – чл. 72, ал. 1, т. 2 ЗМВР. Наличието на такава цел на задържането, трябва да се разгледа независимо от нейното постигане, същевременно предпоставя ефективни действия – лицето „съзнателно пречи“, т.е. трябва да съществуват факти или информация, относими към такова поведение, каквито в случая не са налице.

Разпореденото задържане с оспорената заповед – предмет на производството пред СРС не покрива стандарта за законност и за непроизволност, като основополагащи общи принципи при ограничаване на правото на свобода и сигурност. Това представлява абсолютно основание по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК за отмяна на оспорения административен акт, като незаконосъобразен.

По изложените съображения настоящият касационен състав приема, че като е потвърдил оспорената заповед първостепенният съд е постановил неправилно решение, в противоречие с материалния закон, а оспорваната заповед за задържане за незаконосъобразна, с оглед на което съдебното решение и заповедта следва да бъдат отменени.

При този изход на правния спор, на искането на касатора за присъждане на разноски е основателно, но не следва да бъде уважено, т.к. не са представени доказателства за извършени

такива.
По тези съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК във вр. с чл. 63, ал. 1 ЗАНН, Административен съд София – град, X - ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 2187/17.06.2026 г. постановено от 107-ти състав, НО на СРС по НАХД № 16906 по описа за 2025 г. на СРС и вместо него ПОСТАНОВЯВА:
ОТМЕНЯ Заповед за задържане рег. № 229зз-749 от 07.11.2025 г., издадена от полицейски орган при 05 РУ-СДВР, с която е постановено на основание чл. 72, ал. 1, т. 2 от ЗМВР е задържане за срок от 24 часа на И. С. Б., [ЕГН].

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: